

การเตรียมตัวเข้าศึกษา ในคณะรัฐประศาสนศาสตร์

ปกคยา อมรทศ

ย่อมเป็นที่ทราบกันดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยปัจจุบันนี้ว่า การที่จะก้าวไปสู่ตำแหน่ง
สูง ๆ และตำแหน่งที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ได้ด้วยดี ย่อมต้องอาศัยความรู้ความชำนาญงาน
ของประเภทใหญ่ ๆ คือ ความรู้ความชำนาญงานเฉพาะวิชาชีพและความรู้ความชำนาญงาน
ในด้านการบริหาร ทั้งนี้เพราะในตำแหน่งที่สูงขึ้น ความรับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายย่อม
จะต้องมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

ความรู้ความชำนาญงานในด้านการบริหาร เป็นเรื่องที่จะต้องศึกษาเช่นเดียวกับ
กับความรู้ความชำนาญงานเฉพาะวิชาชีพเหมือนกัน บางท่านอาจจะแย้งว่า ความรู้เกี่ยวกับ
ด้านบริหารนี้ ทุกคนสามารถทำได้ ถ้าหากว่าสนใจและได้คลุกคลีกับงานนั้นมานานพอควร
เป็นความจริงที่ไม่มีผู้เถียงว่า ท่านอธิบดีหรือแม่ทนายรัฐมนตรีบางคน ถ้าวางขึ้นมาสู่ตำแหน่ง
นี้โดยเริ่มจากการเป็นเสมียนธรรมดาคนหนึ่ง แต่ท่านผู้นั้นคงไม่คิดว่าบุคคลเหล่านั้นจำนวน
ไม่กี่คนนัก หายคือหายคนต้องพ่ายแพ้ไปก่อนที่จะก้าวมาถึงหลักร้อยหนึ่ง เพราะการที่จะ
ได้รับผลสำเร็จถึงขั้นนี้ จำต้องอาศัยความสามารถ และความมานะพยายาม “เป็นพิเศษ”
จริง ๆ

เพื่อที่จะสรุปหลักเกณฑ์และทฤษฎีอันเกี่ยวกับวิชาเนนการบริหาร เพื่อชของทาง
ในการนำทฤษฎีเหล่านั้นไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ เพื่อแสดงถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน
องการบริหารและเพื่อย่นย่อเวลาของท่านในการที่จะต้องเสียไปในการสร้างประดพการณ
จริง ๆ นี้ ทางคณะรัฐประศาสนศาสตร์จึงได้จัดให้มีการสอนวิชารัฐประศาสนศาสตร์ขึ้น

โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเผยแพร่วิชาการบริหารราชการและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บุคคลที่สนใจได้เข้าใจถึงหลักการต่างๆ ดังกล่าวในระยะเวลาอันสั้น จริงอยู่ สิ่งที่ท่านได้รับจากการศึกษาในขณะนี้ อาจจะไม่ใช่ว่าสิ่งที่ท่านจะเอาไปใช้แก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารในวงงานของท่านได้อย่าง “ตรงตัว” แต่อย่างน้อยที่สุดก็จะช่วยให้ท่านสามารถทำไปได้อย่าง “มีหลักเกณฑ์”

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ตระหนักอยู่ว่า ในการบริหารงานให้เกิดผลอย่างเต็มทนนั้น ย่อมต้องอาศัยทั้งความรู้เกี่ยวกับหลักวิชา (Scientific Knowledge) และความชำนาญงาน (Skill) อันเกิดจากประสบการณ์ (Experience) มาประกอบเข้าด้วยกัน ฉะนั้นในการจัดหลักสูตร คณะฯ จึงได้พยายามใหม่ทางการศึกษาในรูปแบบที่เกี่ยวกับทางทฤษฎีเพื่อจะก่อให้เกิดความรู้ความหลักวิชา และการศึกษาในรูปแบบการรวบรวมความคิดและแตกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งนักศึกษาแต่ละท่านได้พบมาในการปฏิบัติงานของตน การศึกษาแบบหลังนี้ คือการจัดการศึกษาในรูปแบบสัมมนา ให้ทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าถึงประสบการณ์ โดยทางอ้อมคือเรียนจากนักศึกษาด้วยกันหรือจากตัวอย่างต่างๆ ที่ดัดพิมพ์ไว้ แทนที่จะเรียนโดยตรงคือเรียนโดยการรอให้เหตุการณ์เหล่านั้นมาประสบกับตัวเอง ซึ่งวิธีหลังนี้เป็นวิธีที่ค่อนข้างใช้เวลานาน

ผู้ที่สนใจจะศึกษาวชิรญาณอาจทำได้ ๒ วิธี คือ วิธีแรกโดยการติดตามอ่านตำราและบทความต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิชา ซึ่งทางวารสารรัฐประศาสนศาสตร์ จะได้พยายามช่วยเหลือโดยการแนะนำอ้างอิงถึง หรือนำมาดัดพิมพ์ วิธีนี้เป็นวิธีเรียนด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในการแสวงหาความรู้ทางด้านการบริหาร แต่ไม่สามารถจะปลัดใจได้จากงานประจำมาเรียนได้ วิธีนี้เป็นโอกาสที่จะได้รับความรู้ใหม่ๆ อันทันสมัยและกว้างขวางกว่าการศึกษาในชั้นเรียน วิธีที่สองคือวิธีเรียนโดยสมัครเข้าเป็นนักศึกษา วิธีนี้ให้ประโยชน์ในข้อที่ว่า นักศึกษาสามารถจะได้รับความรู้ได้รวดเร็วกว่า เพราะมีอาจารย์คอยให้ความช่วยเหลืออยู่อย่างใกล้ชิด แต่อย่างไรก็ตามถ้านักศึกษาสามารถทำได้พร้อมๆ กันทั้ง ๒ วิธี

แล้ว ย่อมจะก่อให้เกิดประโยชน์ที่กว้างขวางกว่า เพราะทั้ง ๒ วิชาต่างก็เป็นเครื่องก่อให้เกิดประโยชน์อันนับพันซึ่งกันและกัน และแม้นักศึกษาที่เรียนสำเร็จไปแล้วก็ยังสามารถใช้วิชาแรกเข้าช่วยเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการที่จะคิดตามถึงการไหลคั่ง การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาทางด้านน้อยอยู่ตลอดเวลาด้วย

ในทางพฤตินัย อาจแบ่งนักศึกษาออกเป็น ๒ ประเภทคือประเภทที่เพ่งจบปริญญาตรี ยังไม่มีความชำนาญและประสบการณ์ และประเภทที่จบปริญญาตรีแต่มีความชำนาญงาน และประสบการณ์โดยได้ผ่านการปฏิบัติงานจริง ๆ มาแล้ว จากการจัดเกิดและเปรียบเทียบ ผลการศึกษาของนักศึกษา ๒ ประเภทนี้ ปรากฏว่า กล่าวโดยทั่วไป นักศึกษาประเภทหลังมักจะทำคะแนนได้ดีกว่า เพราะผลงานของนักศึกษาประเภทหลังนี้เป็นผลงานที่เกิดจากการเอาหลักวิชาการบริหารเข้าไปประยุกต์ให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ที่ตนเคยมี ถ้าจะพูดไปตามความจริงแล้ว หลักวิชาการบริหารที่หาใช้ของใหม่เล่มขไปไม่ เป็นเพียงการรวบรวม วิชาที่ปฏิบัติที่เคยใช้ได้ผลมาแล้ว โดยนำมาประมวลและเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่ขึ้นใหม่ ตั้งนการศึกษาทางด้านหลักวิชาสำหรับนักศึกษาประเภทหลังนี้อาจจะมีบางเรื่องบางอย่าง ที่ขาดบทนักศึกษาเคยทราบมาแล้วในการปฏิบัติงานจริง ๆ ดังนั้นในการปรับปรุงหลักสูตร สำหรับปีการศึกษาที่จะถึงนี้ ทางคณะฯ จะได้จัดให้มีวิชาสัมมนาให้มากขึ้นสำหรับนักศึกษาประเภทหลัง และนักศึกษาประเภทหลังนี้ ถ้ากรรมการของคณะได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผู้มีความสามารถถึงขั้นมาตรฐาน ก็อาจจะอนุมัติให้เข้าเรียนในวิชาสัมมนาได้เลยโดยไม่ต้องผ่านวิชาทางทฤษฎีซึ่งบรรจุไว้ในหลักสูตรภาคต้นก็ได้

เพื่อให้ท่านผู้อ่านที่สนใจจะเข้าศึกษาเพื่อทำปริญญาโทในวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ได้ทราบแนวทางอย่างกว้าง ๆ ผู้เขียนใคร่จะขอแนะนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการศึกษาโดยสังเขป มาลงไว้ดังนี้

คุณสมบัติของผู้สมัคร

- (1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี หรือมีวิทยฐานะซึ่งสภามหาวิทยาลัยผ่อนผันให้เข้าศึกษาได้ตามความในมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2495

- (2) เป็นผู้ไม่มีโรคติดต่อหรือโรคร้ายแรงอย่างอื่นซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการศึกษา
 (3) เป็นผู้มีความประพฤติดี

ประเภทของผู้สมัคร แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

นักศึกษาประเภทที่หน่วยราชการเจ้าสังกัดคัดเลือกส่งมาเรียน นักศึกษาประเภทนี้ไม่ต้องเข้าสอบคัดเลือกตามที่ทางคณะ ฯ จดขณ เพราะถือว่าหน่วยราชการเจ้าสังกัดได้พิจารณาว่าเป็นผู้เหมาะสมแล้ว อีกประเภทหนึ่งได้แก่นักศึกษาสมัครเข้าเรียนเอง นักศึกษาประเภทนี้ต้องผ่านการสอบคัดเลือกของคณะ ฯ

วิชาที่จะสอบคัดเลือก แบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ

(1) ภาคความรู้ทั่วไป (100 คะแนน) จะได้ทำการสอบความรู้ทั่วไปแบบอัตนัย โดยถาม - ตอบ เป็นภาษาอังกฤษ ในลักษณะวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา และเศรษฐกิจศาสตร์

(2) ภาคภาษาอังกฤษ (100 คะแนน) จะได้ทำการสอบแบบ Reading Comprehension

ผู้สอบได้คะแนนตามมาตรฐานของคณะ จึงจะมีสิทธิ์สมัครเข้าเป็นนักศึกษาได้

การยื่นใบสมัครสอบคัดเลือก

ผู้ประสงค์จะสมัครเข้าสอบคัดเลือก ให้ยื่นใบสมัครต่อเจ้าหน้าที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ พร้อมด้วยหลักฐานแสดงคุณสมบัติและใบรับรองแพทย์ดังกล่าวข้างต้นตามวันเวลาที่จะได้ประกาศเมื่อใกล้กำหนดต่อไป

วันสอบคัดเลือกและวันประกาศผลสอบคัดเลือก สำหรับภาคแรกประมาณเดือน พฤษภาคม และภาคหลังประมาณเดือนกันยายน สำหรับวันที่แน่นอน จะได้ประกาศเมื่อใกล้กำหนดต่อไป

แผนการศึกษา หลักสูตรปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นหลักสูตร ๒ ปี แต่ระยะเวลาการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค ภาคละ 14 สัปดาห์ ในภาคแรกนักศึกษาต้องเรียน 4 วิชา

หรือ 12 หน่วยกิต ในภาคสอง จำนวนวิชาที่เรียนและหน่วยกิตก็เช่นเดียวกับภาคแรก ในภาคที่สามนักศึกษาต้องเรียน ๒ วิชา หรือ 6 หน่วยกิต ดังนั้นวิชาที่เรียนทั้งสิ้นคือ 30 หน่วยกิต โดยเฉพาะในภาคที่สามนี้ นักศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาเฉพาะแขนงที่ตนถนัด และเริ่มเตรียมการวิจัยค้นคว้า ในภาคที่ต้นักศึกษาไม่ต้องเรียนวิชาแต่จะใช้เวลาทั้งหมดสำหรับการวิจัยค้นคว้าและเรียบเรียงผลงานจนเป็นวิทยานิพนธ์ เพื่อเสนอต่อกรรมการผู้ตรวจ

หลักสูตร

ภาคแรก วิชาที่จะต้องเรียนมีดังนี้

1. หลักรัฐประศาสนศาสตร์ (Principles of public administration) สำคัญของวิชานี้จะศึกษาถึงองค์ประกอบที่สำคัญและหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการบริหารราชการในรัฐปัจจุบัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการทางการบริหาร องค์การบริหาร และวิธีการบริหารราชการของประเทศไทย

2. การบริหารบุคคล (Personnel administration) สำคัญของวิชานี้จะศึกษาถึงระบบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนของรัฐ ศึกษาและวิเคราะห์ถึงวิธีการและเทคนิคที่ทันสมัยในการบริหารงานบุคคล เช่น กำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน การบรรจุ โยกย้าย และเลื่อนตำแหน่ง การมอบอำนาจหน้าที่ การสั่งงาน การควบคุมงาน การฝึกอบรม และการเป็นผู้นำ ฯลฯ

3. การบริหารงานคลัง (Financial administration) สำคัญของวิชานี้จะศึกษาถึงองค์การซึ่งเกี่ยวกับการบริหารการคลังสาธารณะ และหน้าที่ขององค์การนั้น ๆ ในการจัดเก็บรายได้ของรัฐ การเตรียมและพิจารณางบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การควบคุมรายจ่าย การบัญชีและการสอบบัญชีเพื่อควบคุมการเงิน ฯลฯ

4. วิทยาการว่าด้วยระเบียบการวิจัย (Research methodology) สำคัญของวิชานี้จะศึกษาถึงหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการวิจัยทางด้านการบริหาร เช่น แบบต่างๆ ของการวิจัย การเตรียมแผนงานวิจัย การเก็บข้อมูลแบบต่างๆ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบและเครื่องมือที่ใช้ในการทำรายงานวิจัย ฯลฯ

ภาคสอง วิชาที่จะต้องเรียนมีดังนี้

1. การจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน (Organization and methods) สำระสำคัญของวิชาจะศึกษาถึงวิธีและเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์โครงสร้างขององค์การและการปฏิบัติงานในองค์การนั้น ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุงและเพิ่มพูนประสิทธิภาพให้สูงขึ้น เช่นวิธีทำแผนภาพเกี่ยวกับหน่วยงานและกระบวนการเคลื่อนไหวของงาน การวัดผลงาน การหาวิธีทำงานให้ง่ายเข้า การจัดแผนผังสถานที่และเครื่องอุปกรณ์ ฯลฯ

2. การปกครองและการบริหารท้องถิ่นเปรียบเทียบ (Comparative local government and administration) สำระสำคัญของวิชา เป็นการศึกษเปรียบเทียบการบริหารงานท้องถิ่นของประเทศไทย สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของรวมถึงการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการรวมอำนาจและการกระจายอำนาจ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐส่วนกลางกับสถาบันทางการปกครองของท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ

3. การบริหารงานกรรมกร (Labor administration) ในลักษณะวิชาจะทำการศึกษา ในสำระสำคัญ 2 ประการคือ (1) ศึกษาถึงสภาพการณ์ด้านกรรมกรในประเทศไทย และนโยบายและการบริหารเกี่ยวกับกรรมกรของรัฐบาล เช่นการไหวตัวของกรรมกร ชั่วโมงทำงาน อัตราค่าจ้าง ปัญหาการว่างงาน การรวมกันเพื่อประโยชน์ในการต่อรอง และความสัมพันธ์ของกรรมกรและนายจ้าง และ (2) ศึกษาเปรียบเทียบถึงการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกรรมกรในประเทศที่สำคัญ

4. การบริหารงานสวัสดิการสังคม (Social welfare administration) สำระสำคัญของวิชา มุ่งศึกษาภาวะและปัญหาทางสังคมของประเทศด้อยพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งของประเทศไทย วิวัฒนาการของการสวัสดิการสังคมในประเทศไทย ศึกษาวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ นโยบาย วัตถุประสงค์กฎหมาย หน่วยงานรับผิดชอบ และการจัดการของโครงการสวัสดิการสังคมประเภทต่าง ๆ ในสมัยรัฐบาลปัจจุบัน รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อให้การจัดบริการสวัสดิการสังคมของรัฐบาลดียิ่งขึ้น

ภาคสาม เป็นวิชาต้นมมนาทางต้น นักศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น 2 วิชาจากวิชาต่างๆ
ต่อไป

1. สัมมนาเกี่ยวกับการบริหารเปรียบเทียบและการบริหารกิจการระหว่าง
ประเทศ (Seminar in comparative and international administration) ในลักษณะวิชา
จะได้ทำการศึกษาในสาระสำคัญ 2 ประการคือ (1) จะศึกษาเปรียบเทียบการบริหาร
ราชการในรัฐปัจจุบันโดยเน้นหนักไปในทางแสดงข้อแตกต่างที่เกิดขึ้นระหว่างสังคมตะวันตก
และสังคมตะวันออก สังคมลัทธิธรรม และสังคมอุตสาหกรรม และ (2) จะศึกษาถึงองค์การ
ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการระหว่างประเทศพร้อมทั้งหน้าที่และปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับ
องค์การนั้น ๆ

2. สัมมนาเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารท้องถิ่นเปรียบเทียบ (Seminar
in local government and administration) สาระสำคัญของวิชาจะศึกษาถึงปัญหา
เฉพาะหน้าเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและความสัมพันธ์ของรัฐส่วนกลางและสถาบันทาง
การปกครองท้องถิ่น ปัญหาเกี่ยวกับการจัดหารายได้ การบริหารบุคคล กระบวนการทาง
การเมือง การเลือกตั้ง รูปองค์การและบริการของเทศบาลรวมทั้งการพัฒนาการท้องถิ่น

3. สัมมนาเกี่ยวกับการบริหารงานคลัง (Seminar in economic development)
สาระสำคัญของวิชามุ่งศึกษาแนวปรัชญาเกี่ยวกับการพัฒนาการเศรษฐกิจของประเทศด้วย
พัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างโครงการพัฒนาเศรษฐกิจกับการจัดการทางการคลังของ
ประเทศไทย ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการจัดการทางการคลังในแง่ที่เกี่ยวกับนโยบาย ศักยภาพ
กฎหมายทางงบประมาณ สถาบันเศรษฐกิจและสถาบันการคลัง ปัญหาการจัดรายได้อำนาจ
และหนี้สินของรัฐชาติ พร้อมทั้งความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น

4. สัมมนาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล (Seminar in personnel adminis-
tration) สาระสำคัญของวิชาจะศึกษาโดยละเอียดถึงหลักการและปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร
งานบุคคลของประเทศไทย เช่นปัญหาในการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน การ

บรรจุกุศล การโอน ย้าย และเลื่อนตำแหน่ง การฝึกอบรม ปัญหาทางวินัย การส่งเสริม
กำลังใจในการทำงาน มนุษยสัมพันธ์ ฯลฯ

5. สัมมนาเกี่ยวกับการบริหารงานกรรมกร (Seminar in labor administration)
สาระสำคัญของวิชาจะศึกษาโดยละเอียดถึงปัญหาที่คัดค้านมา ปัญหาเหล่านี้จะเกี่ยวกับ
การบริหารงานกรรมกร เช่นการรวมกันเพื่อประโยชน์ในการต่อรอง ชนิดและวิธีดำเนินงาน
ขององค์การกรรมกร ผลตอบแทนและการประกันการว่างงาน การปรับปรุงความสัมพันธ์
ระหว่างกรรมกรและผู้นำ การฝึกอบรมในการเป็นผู้นำทางกรรมกร ฯลฯ

6. สัมมนาเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการสังคม (Seminar in social
welfare administration) สาระสำคัญของวิชา เป็นการศึกษารเปรียบเทียบระหว่างระบบ
งานสวัสดิการทางสังคมของประเทศที่พัฒนาด้วยกัน และระหว่างประเทศที่พัฒนามากับ
ประเทศที่มีระบบสวัสดิการสังคมก้าวหน้าบางประเทศ

การสอบไล่

(1) แต่ละลักษณะวิชา นักศึกษาจะต้องมาฟังคำบรรยายอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า
ร้อยละ 80 ของชั่วโมงบรรยายทั้งหมด จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบไล่สำหรับลักษณะวิชานั้นได้
ทั้งนั้นแต่กรณีเจ็บป่วยหรือเหตุจำเป็นอื่นใดก็ได้ ซึ่งกรณีจะได้พิจารณาผ่อนผัน
ให้เป็นราย ๆ ไป

(2) นักศึกษาจะต้องสอบไล่ได้คะแนนอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ในแต่ละ
ลักษณะวิชาที่สอบ จึงจะถือว่าสอบไล่ได้

(3) นักศึกษาที่สอบไล่ตกในลักษณะวิชาใด จะต้องศึกษาและสอบไล่ลักษณะ
วิชานั้นใหม่ แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิ์นักศึกษาผู้นั้นที่จะศึกษาวิชาในภาคต่อไป แต่ชั่วโมง
การศึกษาในลักษณะวิชาที่ตกศึกษาซ้ำเพราะสอบตก และลักษณะวิชาที่จะศึกษาในภาค
ต่อไป เมื่อรวมกันเข้าจะต้องไม่เกิน 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

(4) เมื่อสอบได้ครบทุกลักษณะวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว นักศึกษา จะต้องเข้าสอบได้ข้อเขียนพิสดารรวมลักษณะวิชาต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามาแต่ต้นและเข้าสอบได้ ความรู้ภาษาอังกฤษด้วย ในการสอบได้ข้อเขียนพิสดารและสอบได้ภาษาอังกฤษแต่จะอย่างนั้น นักศึกษาจะต้องสอบได้ให้ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จึงจะถือว่าสอบได้

นักศึกษาที่สอบได้ข้อเขียนพิสดารตก มีสิทธิ์สอบได้แก้ตัวใหม่อีกครั้งหนึ่ง ถ้า สอบได้ตกเป็นครั้งที่สอง ให้จำหน่ายชื่อนักศึกษาผู้นั้นออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่สอบได้ภาษาอังกฤษตก มีสิทธิ์สอบได้แก้ตัวใหม่ให้ได้ภายในกำหนดเวลา 5 ปี นับแต่เมื่อได้รับชันทะเบียนเป็นนักศึกษา แต่คราวใดที่ยังสอบได้ภาษาอังกฤษไม่ได้ แม้ว่าจะมีวิทยฐานะอย่างอื่นครบถ้วนแล้ว ก็ยังมีให้ถือว่าเป็นผู้สำเร็จการศึกษานับปริญญาโท

(5) ให้นักศึกษาซึ่งสอบได้ข้อเขียนพิสดารได้แล้ว ยื่นแบบแสดงความจำนงขอทำ วิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญา และกำหนดหัวข้อเรื่องพร้อมทั้งเค้าโครงของวิทยานิพนธ์ ซึ่ง ประสงค์จะเรียบเรียงเสนอต่อคณบดี

(6) ให้นิพนธ์ที่ทำได้เสร็จก่อนคณบดี เมื่อคณบดีได้ตรวจวิทยานิพนธ์เห็น สัมควรได้รับการตรวจสอบแล้ว จะได้เสนอขอให้วิชาการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ วิทยานิพนธ์ชั้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกิน 5 คน ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธาน และ คำนั่งครจารย์หรืออาจารย์อาวุโส หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่นเป็นกรรมการ

(7) เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ได้ตรวจวิทยานิพนธ์แล้ว จะได้ กำหนดวันสอบปากเปล่า เพื่อซักถามนักศึกษาถึงข้อความในวิทยานิพนธ์ และข้อความอื่น ที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำรา เอกลักษณ์และหลักฐานอื่น ๆ ที่ได้อ้างอิงไว้

หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เห็นว่า วิทยานิพนธ์นั้นสมควรจะได้รับ การแก้ไขเพิ่มเติมเสียใหม่เพื่อให้เข้ามาตรฐาน นักศึกษาจะต้องรับวิทยานิพนธ์กลับไปแก้ไข เพิ่มเติมตามคำแนะนำของคณะกรรมการ เมื่อเสร็จแล้วให้นำเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาออกครั้งหนึ่ง

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า วิทยานิพนธ์ที่ได้เรียบเรียงขึ้นหรือได้แก้ไขแล้วนั้น เข้ามาตรฐาน และเมื่อได้ลงชื่อรับรองในคณบดีวิทยานิพนธ์นั้นแล้ว ให้ถือว่ามีนักศึกษานี้ เป็นผู้สำเร็จการศึกษานับปริญญาโท ทางรัฐประศาสนศาสตร์

เมื่อทราบหลักการ โดยตั้งเป้าเกี่ยวกับการศึกษาในคณะรัฐประศาสนศาสตร์แล้ว ผู้เขียนใคร่จะขอถือโอกาสเรียนขแรงเพิ่มเติมอีกเล็กน้อย เนื่องจากการศึกษาในชั้นเป็นการศึกษาชั้นปริญญาโท วิธีการศึกษาอาจจะแตกต่างไปจากการศึกษาชั้นปริญญาตรีอยู่บ้าง คือ การศึกษาในชั้นส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปในทางที่มุ่งให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง จากตำรับตำราและประสบการณ์มากกว่าที่จะให้ครูบาอาจารย์เป็นผู้อ่านตำรับตำราเสียเองแล้วนำมาถ่ายทอดให้นักศึกษาอีกทีหนึ่ง และเนื่องจากการศึกษาชั้นก่อนข้างจะเป็นของใหม่ในประเทศไทย ดังนั้นหนังสือและตำรับตำราเกี่ยวกับวิชาที่เป็นภาษาไทยจึงยังบกพร่องอยู่ ขณะที่เราจึงจำต้องอาศัยตำราภาษาต่างประเทศเป็นหลักไปพลาง ๆ ก่อนจนกว่าจะคิดแก้ปัญหาข้อนี้ได้ จึงอยู่การศึกษาจากตำราต่างประเทศนั้นมจุดข้ออ่อนอยู่ที่ไม่สามารถที่จะนำมาใช้กับเหตุการณ์ในเมืองไทยได้ตรงตัว เพราะสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามการใช้ตำราต่างประเทศก็ยังมีใช้สิ่งใดที่ใกล้เคียงที่สุด เพราะความรู้ ความคิดที่กว้างขวางเนื่องจากการที่ได้อ่านได้เห็นมากย่อมทำให้เกิดแนวความคิดที่รอบคอบลึกซึ้งกว่า ฉะนั้นการคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ก็ย่อมง่ายเข้า ประโยชน์อีกประการหนึ่ง ก็เป็นการฟื้นฟูภาษาไปในตัวด้วย ในขณะทางคณะฯ ได้พยายามทุกวิถีทางที่จะจัดให้มีการรวบรวมและเรียบเรียงตำราสำหรับวิชาเป็นภาษาไทยขึ้น

จากทะเบียนนักศึกษาของคณะฯ ตั้งแต่เริ่มตั้งมาจนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่านักศึกษาของคณะเราประกอบด้วยผู้ที่มีพหุความรู้และวิชาชีพในแขนงต่าง ๆ ทั้งทางทหาร ตำรวจ และข้าราชการพลเรือน แต่ถ้าเทียบกันแล้วปรากฏว่า ข้าราชการฝ่ายทหารและตำรวจชั้นผู้ใหญ่ให้ความสนใจที่เข้ามาเข้าศึกษาวิชามากกว่าข้าราชการฝ่ายพลเรือนชั้นผู้ใหญ่ ในภาคการศึกษาคือ ๆ ไป ทางคณะฯ หวังว่าคงจะได้รับ ความสนใจจากข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทางฝ่ายพลเรือนซึ่งเป็นฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงบ้าง เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาอื่น ๆ และอาจารย์ได้มีโอกาสร่วมศึกษาถึงประสบการณ์จากการปฏิบัติงานของท่าน และเพื่อเป็นโอกาสให้นำความรู้ทางทฤษฎีไปทดลองปฏิบัติจะเป็นทางให้วิทยากรแขนงนี้ได้ก้าวหน้าต่อไป.